

BILAG 2

Sagn om Døeshøjene

Den danske lærer og folkemindesamler Evald Tang Kristensen rejste fra 1888 rundt i Danmark og nedskrev sagn 'udelukkende efter utrykte kilder'. Flere af dem handler om overtro og hændelser ved oldtidshøje. Her er de tre, der kan knyttes til Døeshøjene.

Sagn 1:

Mellem gårdene Særkjær og Gårdhøje i Måbjærg ligger en del høje, af hvilke den største hedder Bavnhøj. Så omtrent en halvanden fjerdingvej mod vest ligger mellem andre høje en meget lang høj, der almindelig kaldes Lånngmæt (Lange-Mette); denne høj ligger i Alstrup, Navr sogn. Nu siger de gamle, at bjærgmændene i disse høje var meget gode venner, således så man en aften en mægtig stor guld stang blive slynget ud fra Bavnhøj og hen mod Lånngmæt, det var naturligvis en gave til den derboende bjærgmand.

Fortalt af M. Møller. Evald Tang Kristensen (1892): Danske sagn som de har lydt i folkemunde, Bind I, Første afdeling, Bjærgfolk, kapitel 44. Hjul, ildstråler og gloende stange.

Sagn 2:

I Holstebro-egnen boede en mand, der med et par karles hjælp søgte at udgrave en på sin mark liggende høj, da han var overbevist om, at der gjemtes en skat i denne. Før de begyndte, gav de hinanden løfte om tavshed. Da de havde gravet noget, så de to sorte haner komme trækkende med et stort læs hø, og bag efter disse kom en mand jagende i en guldkaret, og han styrede ned ad det neden for liggende kjær, hvor han kjørte i døj (dynd) og blev siddende. Men arbejderne blev uden at anfægtes af dette ved at grave, og efter en del besvær stødte de på en gryde, som, da de så bedre efter, var bredfuld af penge. Nu fik to af karlene hver i et øre af gryden, og den ene udbrød da i sin glæde: «Ta no gåt ve, så kommer 'en Fannene mæ nok!» men den kom netop ikke, men sank så langt ned i jorden, at det var umuligt at få den igjen, og slukørede gik de hjem.

Fortalt af Jeppe Jensen, Åkjær. Evald Tang Kristensen (1928): Folkeæventyr og mytiske sagn, Danske sagn som de har lydt i folkemunde, Ny række, Bind II, s. 21, Kapitel 72. Koglerier ved skattegravning. Karét, hølæs m. m.

Sagn 3:

Ude i Alstrup Sogn ligger der en Gaard imellem nogle store Bakker, og i de Bakker boede Ellefolk. Ellepigerne sad der inde i deres Dagligstue om Natten og kartede og spandt. De kom en Gang til den Gaard og vilde laane et Kar Øl. Saa havde de ogsaa et Kar fuld, der stod, for de havde nylig brygget, og Konen fulgte saa med dem ud at vise dem det. Der laa to Pinde over Kors over Karret, og dem forlangte Ellepigen, at hun skulde tage væk. Det gjorde Konen saa, og Pigen gik med Karret. Hun leverede det ogsaa tilbage igjen, og det var udmærket godt Øl.

Fortalt af Kristian Torp, Ullits. Evald Tang Kristensen (1928): Folkeæventyr og mytiske sagn, Danske sagn som de har lydt i folkemunde, Ny række, Bind II, Ellefolk forlanger og yder hjælp.

Fra <https://heimskringla.no/>